

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

**Факультет/інститут
Навчально-науковий інститут мистецтв**

Кафедра дизайну і теорії мистецтва

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Композиція в дизайні середовища

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)
(перший (бакалаврський); другий (магістерський); третій (освітньо-науковий))

Освітня програма **Дизайн**

Спеціалізація **022.03 Дизайн середовища**

Спеціальність **022 Дизайн**

Галузь знань **02 Культура і мистецтво**

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 7 від “16” січня 2024 р.

м. Івано-Франківськ – 2024 р.

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Композиція в дизайні середовища
Викладач (і)	Губаль Богдан Іванович
Контактний телефон викладача	050 904 79 51
E-mail викладача	bohdan.hubal@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	12 кредитів ЄКТС, 360 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	
Консультації	консультації до самостійної роботи проводиться на практичних заняттях; з приводу деталей виконання завдань онлайн у меседжерах, емейлом у межах робочого часу викладача.

2. Анотація до навчальної дисципліни

ОК «Композиція в дизайні середовища» належить до циклу предметів професійної та практичної підготовки, призначений для студентів, які навчаються за освітньою програмою «Дизайн» ОКР «Бакалавр». Основне його спрямування – засвоєння студентами знань та навичок у питаннях побудови композиції середовища на основі цілеспрямованого використання закономірностей процесу формоутворення і особливостей зорового сприйняття інтер'єру та екстер'єру.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Ознайомлення з арсеналом методів і прийомів створення композиційної форми і простору. Дати розуміння щодо закономірностей та принципів утворення різноманітних візуально образних зображень

Вимоги до знань та умінь:

Розуміти визначення предмету композиції в дизайні середовища та області його застосування, знати закони та категорії композиції, історію вітчизняної та зарубіжної дизайну і архітектури, естетичні вимоги до сучасної дизайнерської форми;

Створювати виразні композиції засобами проектно-графічного моделювання.

Застосовувати властивості форми і простору відповідно до змісту та призначення.

Володіти композицією, застосовувати форму, контрформу, розмір, пропорції, колірну відповідність, фактуру, текстуру.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Загальні компетентності: Знання та розуміння композиції.

Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

Здатність працювати в команді.

Якісне виконання проектних завдань в галузі дизайну середовища відповідно до сучасних вимог і потреб суспільства;

Цінування та повага різноманітності та мультікультурності.

Фахові компетентності: Здійснювати композиційну побудову.

Здатність застосовувати концептуальні навички проектної графіки.

Здатність застосовувати у проектно-художній діяльності спеціальні техніки.

Здатність абстрактно-логічного, аналітичного, проектного та конструктивного типів мислення

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни	
Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	16
семінарські заняття / практичні / лабораторні	108
самостійна робота	236

Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
3,4	022.03 Дизайн середовища	2	нормативний

Тематика навчальної дисципліни			
Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб
Тема 1. Принципи композиції в дизайні середовища. Двовимірний і тривимірний простір. Єдність форми. Цілісність структури. Рапорт.	2	12	28
Практична робота до теми №1: Двовимірний			

простір і перехід у тривимірний. Рапорт			
Тема2. «Засоби гармонізації». Статика і динаміка у дво-тривимірних просторах. Практична робота до теми №2: Статика і динаміка у дво-тривимірних просторах..	2	20	44
Тема 3. Композиція форм у дизайні середовища. Об'єктивна властивість форми (радіальна форма, групова форма, решітчаста форма, кути форми). Положення форми у просторі. Практична робота до теми №3: «Композиція форм у дизайні середовища».	4	20	46
Тема 4. Композиція простору в дизайні середовища. Елементи, що формують простір. Практична робота до теми №4: Композиція умовного інтер'єру	4	28	58
Тема 5. Просторові відношення. Просторова орієнтація. Види організації простору Практична робота до теми №5: «Просторові відношення у дизайні середовища». Екстер'єр.	4	28	60
ЗАГ.:	16	108	236

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Шкала оцінювання: національна та ECTS			
	Сума балів за всі види навчальної діяльності	цінка CTS	Оцінка за національною шкалою	
			для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
	90 – 100	A	відмінно	зараховано
	80 – 89	B	добре	
	70 – 79	C		
	60 – 69	D	задовільно	
	50 – 59	E		
26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання	
-25	0	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	
Екзаменаційна оцінка виставляється підсумком балів (100 балів)				

	<p>максимум) сумарно за підсумками оцінювання роботи за практичні завдання (самостійні), виконані в повному обсязі. За умови відсутності студента на деяких практичних заняттях, робота може бути перезарахована за підсумками самостійного опрацювання та представлення на огляді.</p> <p>Основними способами контролю на практичних заняттях є індивідуальне та фронтальне опитування, обговорення у групі проблемних питань, аналіз ситуативних завдань. Кожне практичне заняття має окремий блок варіантів завдань, що оцінюється відповідними балами. За невчасно здані завдання (відповідно до графіку) знімається по 1-2 бали з кожного.</p>
Вимоги до самостійної роботи	<p>Самостійні завдання проектного спрямування курсу розробляються викладачем на початку семестру для кожного аспіранта індивідуально. Вихідні дані до семестрового завдання видаються відповідно до порядкового номера студента у загальному списку здобувачів.</p> <p>Загальні критерії оцінок самостійних завдань:</p> <p>“відмінно” – здобувач вищої освіти вільно володіє теоретичними положеннями і практичними навичками; повно, логічно і послідовно розкриває зміст поставленого завдання відповідно до тематики та рівня складності; демонструє уміння робити композиційні узагальнення на основі рекомендацій викладача, зібраних прототипів;</p> <p>“добре” – здобувач вищої освіти достатньо володіє понятійним апаратом; демонструє уміння комплексно вирішувати поставлене завдання; загалом правильно розкриває основний завдання; допускає незначні неточності;</p> <p>“задовільно” – здобувач вищої освіти частково володіє ключовими.</p>
Семінарські заняття	
Умови допуску до підсумкового контролю	Наявність успішно виконаних практичних робіт з курсу.
Підсумковий контроль	Форма контролю (залік, екзамен); форма здачі (практична робота).

7. Політика навчальної дисципліни

Під час навчання студентам створюється атмосфера та умови максимально подібні до реальної творчої праці. Не допускається використання чужої інтелектуальної власності, відслідковується викладачем плагіат. На цьому курсі політика академічної доброчесності є принципово важливою. Будь яка робота, яка виконана не вами, але вивидасте її за власну вважатиметься крадіжкою, розглядатиметься академічною комісією і може мати негативні наслідки для вашого подальшого навчання. ПНУ розділяє фундаментальні цінності академічної доброчесності: Чесність, Довіра, Справедливість, Повага та Відповідальність. Кожен учасник освітнього процесу в університеті несе персональну відповідальність за дотримання академічної доброчесності.

Допускаються пропуски занять з поважних причин. У випадках пропусків практичних занять з поважних причин студентам надається можливість перездати завдання у пізніший термін. У разі пропусків без поважної причини, виконання завдання поза обумовленими вимогами, завдання оцінюються нижчим балом.

Усі роботи оцінюються на огляді, мають бути репрезентовані відповідно до вимог кафедри. За виключних обставин можлива здача робіт дистанційно, за умови, якщо студент не претендує на відмінну оцінку.

У випадках систематичних пропусків занять про таке повідомляється батькам чи іншим особам (фізичним або юридичним), які здійснюють оплату за навчання;

8. Рекомендована література

1. Божко Ю.Г. Основы архитектоники и комбинаторики формообразования: [учебник] / Ю. Г. Божко. – Харьков, 1991.
2. Волкотруб И. Т. Основы художественного конструирования / И. Т. Волкотруб. – К.: Вища школа, 1988. – 191 с.
3. Губаль Б. І. Методичні рекомендації до курсу лекцій з «Композиції» / Богдан Іванович Губаль. – Івано-Франківськ, 2006. – 32 с.
4. Губаль Б. І. Композиція в дизайні. Одно-, дво- і тривимірний простір: навчальний посібник / Богдан Губаль; за ред. Є. А. Антоновича. – Івано-Франківськ – Тернопіль: ПЦ Матвей, 2011. – 240с.; іл.
5. Даниленко В.Я. Основы дизайна: [навчальний посібник] / В. Я. Даниленко. – К., 1996
6. Курліщук Б.Ф. Проектування інтер'єрів житлових і громадських споруд / Богдан Курліщук. – К.: ІСДО, 1995. – 264 с.
7. Пономаренко Н. С. Основы композиции: методичні рекомендації до вивчення дисципліни / Надія Пономаренко. – Ужгород: Гражда – ЗХІ, 2006. – 64 с.
8. Руубер Г. Г. О закономерностях художественного визуального восприятия / Г. Г. Руубер. – Таллин: Вангус, 1985. – 344 с.
9. Яковлев М. І. Композиція+геометрія / М. І. Яковлев. – К.: Каравела, 2007. – 240 с.

Викладач

професор Губаль Б.І.